

Sygn. akt II DK 126/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Duś

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. –

M. M. W.

po rozpoznaniu w Sądzie Najwyższym Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu w dniu 09 grudnia 2021 r.

żądania sędziego Sądu Najwyższego Jacka Wygody z dnia 30 listopada 2021 r. o
wyłączenie wymienionego sędziego od rozpoznania sprawy oznaczonej sygn. akt II
DK 126/21

na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

postanawia:

nie uwzględnić żądania sędziego Sądu Najwyższego Jacka
Wygody i tym samym nie wyłączyć wymienionego sędziego od
orzekania w sprawie o sygn. akt II DK 126/21.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z dnia 02 listopada 2021 r. o wyznaczeniu składu orzekającego w sprawie o sygn. akt II DK 126/21, sędzia Sądu Najwyższego Jacek Wygoda wraz z sędzią Sądu Najwyższego Konradem Wytrykowskim oraz sędzią Sądu Najwyższego Pawłem Zubertem zostali wyznaczeni do rozpoznania kasacji Prokuratora Generalnego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 21 grudnia 2018 r., sygn. PK I SD 103.2018. dot. prokurator M. M. W. (k. 63).

W dniu 30 listopada 2021 r., sędzia Sądu Najwyższego Jacek Wygoda złożył do akt sprawy o sygn. II DK 126/21 oświadczenie, w którym wskazał na okoliczności mogące wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności przy rozpoznawaniu rzeczonyj sprawy (k. 71).

Sędzia Sądu Najwyższego Jacek Wygoda swoje stanowisko motywował tym, że w jego ocenie nie może uczestniczyć w orzekaniu z uwagi na wieloletnią znajomość z Prokuratorem Krajowym B.Ś., który w niniejszej sprawie wywiódł kasację. Ponadto, jak wskazał sędzia Sądu Najwyższego Jacek Wygoda z prokuratorem B. Ś. w przeszłości utrzymywał kontakty towarzyskie oraz służbowe z racji pełnienia w latach 2016 – 2018 funkcji Zastępcy Dyrektora Departamentu Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej oraz Przewodniczącego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów w Prokuraturze Krajowej (k. 71).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rozważenie okoliczności przywołanych przez sędziego Sądu Najwyższego Jacka Wygodę w złożonym oświadczeniu zawierającym żądanie wyłączenia od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt II DK 126/21 doprowadziło Sąd Najwyższy do przekonania, że nie zachodzą podstawy do jego uwzględnienia.

Instytucja wyłączenia sędziego z powodu uzasadnionych wątpliwości co do jego bezstronności w danej sprawie jest uregulowana w przepisie art. 41 § 1 k.p.k., zgodnie z treścią tego przepisu sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Zgodnie z powszechnie aprobowanym poglądem doktryny „wyłączenie na żądanie sędziego wiąże się z obowiązkiem czuwania nad zachowaniem bezstronności orzekania. Sędzia jest bowiem zobowiązany orzekać bezstronnie (...) oraz unikać wszystkiego, co mogłoby osłabić zaufanie do jego bezstronności (...) Dlatego też sędzia ma obowiązek powiadomić o okoliczności, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k., przez złożenie żądania wyłączenia od udziału w sprawie. Nie do sędziego należy bowiem ocena, czy znana mu okoliczność stanowi podstawę

wyłaczenia, tylko do sądu, który rozpoznaje jego żądanie (...) w żądaniu sędziego powinny zostać wskazane powody uzasadniające jego wyłączenie. Żądanie sędziego nie jest stricte wnioskiem o jego wyłączenie, gdyż ustawa odmiennie określa te czynności. Jest to nie tyle oświadczenie woli, ile raczej oświadczenie wiedzy sędziego o podstawie jego wyłączenia z art. 41 § 1, ocena zaistnienia której należy do sądu” (D. Świecki [red.], Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. I., s. 296 – 297).

W świetle powyższego, sędzia Sądu Najwyższego Jacek Wygoda postąpił słusznie, gdyż składając rzeczzone oświadczenie bezsprzecznie wykazał dbałość o zmaterializowanie obowiązku czuwania nad bezstronnością swojego orzekania. Niemniej, jak zostało wskazane to do sądu rozpoznającego żądanie należy ocena czy dana okoliczność powołana przez sędziego stanowić będzie podstawę wyłączenia.

Zważyć należy, że objęcie urzędu sędziego Sądu Najwyższego powinno implikować przerwanie więzi zależności, które łączyły sędziego uprzednio, także gdy wcześniej wykonywał inny zawód prawniczy. „Jest oczywiste, że skoro ustawa dopuszcza możliwość objęcia urzędu sędziego Sądu Najwyższego przez prokuratora, to okoliczność ta nie może *per se* stanowić o braku bezstronności takiej osoby w każdej sprawie, w której po jakiegokolwiek stronie zaangażowany będzie jakikolwiek prokurator. Nawet bowiem hierarchiczna budowa jednostek prokuratury nie stanowi bezpośredniego przeniesienia skutku tej hierarchii na każdą osobę, która w jakimkolwiek okresie życia była w jej ramach podporządkowana innym prokuratorom. Historia polskiego wymiaru sprawiedliwości zna wiele przykładów byłych prokuratorów (jak też adwokatów, radców prawnych, czy naukowców), którzy, zostając sędziami, byli w stanie zachować niezawisłość i wykazywać się bezstronnością. Sam fakt, że w ramach poprzedniego swojego zajęcia zawodowego sędzia podlegał innej osobie w ramach jakiejś struktury służbowej, nie może świadczyć o tym, że sędzia ten po odebraniu nominacji sędziowskiej i złożeniu ślubowania nie będzie w stanie zachować zasad bezstronności i że sprzeniewierzy się niezależnemu i uczciwemu orzekaniu. Nie można bowiem zapominać, że z chwilą nominacji sędziowskiej, sędzia uzyskuje przymiot niezawisłości i zostaje odseparowany od wszelkich zaszłości i podległości

służbowych. Gwarancje niezawisłości sędziego są na tyle silne, że pozwalają mu na rozstrzygnięcie sprawy niezależnie od stanowiska byłego przełożonego, niemającego obecnie żadnych środków nacisku na sędziego.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 marca 2021 r., sygn. akt II DIZ 27/21, LEX nr 3144800).

O dodatkowym gwarancie bezstronności powinna świadczyć treść roty, którą sędzia Sądu Najwyższego składa podczas ślubowania przy jego powołaniu (vide art. 34 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904).

W przedmiotowej sprawie niezasadnym byłoby odmienne rozstrzygnięcie. Kasacja wniesiona przez Pierwszego Zastępcę Prokuratora Generalnego B. Ś. – była wynikiem realizacji jego obowiązków zawodowych. Przedmiotowe pismo procesowe nie zostało bowiem złożone w sprawie, która bezpośrednio dotyczy Prokuratora Krajowego B. Ś. - dla przykładu nie jest on obwinionym odwołującym się od orzeczenia sądu dyscyplinarnego. Złożenie oświadczenia z żądaniem wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy bezpośrednio dotyczącej osoby, z którą uprzednio łączyły sędziego relacje służbowe i towarzyskie z dużym prawdopodobieństwem stanowiłoby okoliczność przemawiającą za uwzględnieniem wniosku. Sąd wskazał na duże prawdopodobieństwo, z uwagi na fakt, że wedle wiedzy tut. Sądu, wielu sędziów Sądu Najwyższego uprzednio wykonywało inne zawody prawnicze, co tym samym wiąże się z normalnym zjawiskiem jakim są wypracowane wcześniej relacje służbowe i towarzyskie w różnych środowiskach, nie tylko prawniczych. Pomimo tego, sędzia Sądu Najwyższego zawsze powinien stanąć ponad takimi zaszłościami i mieć na względzie to, że powołanie do pełnienia tak zaszczytnego urzędu wiąże się z przerwaniem więzi zależności, które łączyły go uprzednio, tak by wiernie służył Rzeczypospolitej Polskiej, stał na straży prawa i praworządności, obowiązki wypełniał sumiennie, sprawiedliwość wymierzał zgodnie z przepisami prawa i zasadami słuszności, bezstronnie, według swego sumienia, dochował tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierował się zasadami godności i uczciwości.

Biorąc pod uwagę przytoczoną argumentację, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

